

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

De Ivre Patronatvs. Titvlvs XIX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

Religiosi mendicantes, per Papam post Concilium approbati & instituti, non possunt aliquem ad professionem recipere, domum vel locum de novo acquirere, nec acquisita sine licentia alienare, nec extranei predicare, confessiones eorum audire, vel ad sepulchrum admittere. Et contra factum non tenet, & contra factum, excommunicationis est. h. d. Dominicus.

Confirmatos autem per sedem eandem, post idem tamen concilium institutos, quibus ad congruam sustentationem redditus aut possessiones habere professio sine regula qualibet interdicitur, sed per quantum publicum tribuere victum solet incerta mendicitas: modo decernimus subsistere infra scripto, ut videlicet professoribus eorundem ordinum ita liceat in illis remanere, si velint, quod nullum deinceps ad eorum professionem admittant, nec de novo domum vel aliquem locum acquirant, nec domos seu loca, quæ habent, alienare valeant sine sedis eisdem licentia speciali. Nos enim ea dispositioni sedis Apostolicæ reservamus, in terra sanctæ subsidium, vel pauperum, vel alios pios usus per locorum ordinarios, vel eos, quibus sedes ipsa commisit, convertenda. Si vero seculus presumpsum fuerit, nec personarum receptio, nec domorum vel locorum acquisitio, aut ipsorum, cæterorumque bonorum alienatio valeat, & nihilominus contrarium facientes sententiam excommunicationis incurrant. Personis quoque ipsorum ordinum omnino interdiciamus, quoad extraneos, predicationis & audiendæ confessionis officium, aut etiam sepulchram.

Revocatio ordinum mendicantium, predicatorum, minores, eremiticos, & carmelitas non comprehendit. hoc dicit Dominicus.

Sanè ad predicatorum & minorum ordines (quos evidens ex eis utilitas ecclesiæ universali proveniens perhibet approbatos) præsentem non patitur constitutionem extendi. Cæterum Eremitarum sancti Augustini, & Carmelitarum ordines, quorum institutio dictum Concilium generale præcessit, in solido statu volumus permanere.

Existens de ordinibus revocatis, non collegialiter, sed singulariter ad alios ordines transire potest. h. d. Dominicus.

Ad hæc personis ordinum (ad quos constitutio præfens extenditur) transeundi ad reliquos ordines approbatos licentiam concedimus generalem: ita quod nullus ordo ad alium, vel conventus ad conventum se, ac loca sua totaliter transferat, sed sedis eisdem super hoc permissione specialiter non obtenta.

DE CAPELLIS MONACHORUM.

TITVLVS XVIII. CAP. I.

Instituti in ecclesiis Monachorum ad curam populi per Episcopum ad ipsorum præsentationem, per eundem (si causa subsistat) sunt designandi. h. d. Dominicus.

Bonifacius octavus.

Presbyteri, qui ad curam populi per Monachos in eorum ecclesiis præstantur Episcopis, & instituntur ab ipsis: (cum debeant esse perpetui & consuetudine vel statuto quovis contrario non obstante, ab eisdem nequeunt ecclesiis (nisi per Episcopos, & ex causa rationabili) amoveri.

a In manuscripto, ita: ac etiam sepulchram. b alii: transferant. c Dicitur, perpetui, quod significat, vid. Fulg. conf. 117. imp. in causa Benedicti, & Alex. consil. 60. incip. omisso multilogus. in 1. volum.

DE IVRE PATRONATVS .a.

TITVLVS XIX.

CAP. I.

Donato iuri patronatus laici facta loco ecclesiastico, etiam sine consensu Episcopi, tenet: non tamen præiudicat iuri Episcopi. h. d. Dominicus.

Bonifacius octavus.

Si laicus ius patronatus ecclesiæ sibi competens, eidem vel alteri ecclesiæ seu loco religioso duxerit conferendam, huiusmodi collatio (quamvis absque assensu Episcopi facta fuerit) efficax est censenda. Per præfatam tamen collationem iuri Episcopi, qui eidem assensum non præbuit, nolunt in aliquo derogari.

Laicus quadrimestre tempus habet ad præsentandum: ecclesiæ vero semestris, licet à laico acquisiverit ius patronatus. hoc dicit Dominicus.

Verum licet patronus laicus ad præsentandum tempus habeat quadrimestre dumtaxat: ecclesiæ tamen (vel monasterium, cui facta est à laico iuris patronatus collatio) tempus habet semestris. Et omnino quantum ad præsentationem pertinet, non ut patronus laicus, sed ut patronus debet ecclesiasticus reputari.

DE CENSIBVS, EXACTIONIBVS, & procurationibus.

TITVLVS XX.

CAP. I.

Archiepiscopus volens provinciam visitare, prius debet visitare ecclesiam, civitatem, & diocesim propriam, clericos & laicos eorundem. h. d. Dominicus.

Innocentius IV.

Romana ecclesia: & infra. Statuimus, ut quilibet Archiepiscopus suam volens visitare provinciam, prius ecclesiæ suæ capitulum ac civitatem & diocesim propriam plenè visitate procurer: nec sit solum erga majorum, sed etiam minorum ecclesiarum, nec circa clericorum tantum, sed etiam populorum visitationem intentus. Et si commode vel absque difficultate accedere ad unamquamque non poterit, de pluribus locis ad unum congruum clericos & laicos studeat convocare, ne in illis visitatio postponatur.

Visitata sua diocesi, Archiepiscopus in parte vel in totum visitat omnia loca ecclesiastica, clericum & populum provincia: procuracionem à visitati recipienda. h. d. Dominicus.

Deinde liceat ei per totam provinciam vel ejus partem visitationis officium exercere: civitates & dioceses, suffraganeos suos & eorum subditos, cathedralium & aliarum ecclesiarum capitula & monasteria, ecclesias & alia religiosa & pia loca, clericos & populos libere visitando, ac procuraciones à locis tantum recipere visitatis.

Archiepiscopus post incipiam visitationem in una diocesi transire ad aliam, ad præsentem redire non potest: nisi de novo iteret in tota provincia. Dominicus.

Ex quo tamen aliquam de ipsis diocesis visitare coeperit, nunquam postea, si veteram sive partem ejus visita verit, revertatur causa visitationis ad illam, priusquam omnes reliquæ ipsius provincie dioceses in toto vel in parte (quas secute visitare poterit) & sua denuo fuerint visitatæ. Quod si forte eadem diocesis vel aliqua ibi ecclesia plus aliis indigerit visitari: tunc aliorum

a De materia hujus tit. vide quod novissime decrevit Concil. Trid. sess. 25. de reform. c. 9. b Vid. l. cum à matre. C. de re. ven. & l. peto. & frat. ff. de leg. 2. c De materia hujus decret. præter statuta in Conc. Later. sub Alexand. III. c. 4. & in Concil. Later. sub Innocent. III. c. 33. vide omnino quæ novissime sanxerunt Concil. Trid. sess. 24. de reform. ca. 5.